

Åpning av konferansen

v/Kommunaldirektør Bjørg Månum Andersson

Byrådsavdeling for velferd og sosiale tjenester, Oslo

Bjørg Månum Andersson innleder med å si at hun har stor respekt for dem som jobber med mennesker med psykisk utviklingshemning, og at utfordringene rundt Kap. 4A er større enn på andre områder i sosialtjenesten. Hun henviser til rapporten fra Nordlandsforskning som viser at tvang og makt brukes uten vedtak, at det er feil i vedtak og eller manglende oppfølging av personale. For å sikre forsvarlig bruk trenger vi god faglig-, menneskelig- og tverrfaglig kompetanse. Ansattes grunnkompetanse må styrkes gjennom utdanning på heltid, deltid eller gjennom kurs. Hun nevner her kursene til «Ridder uten rustning» som et godt eksempel.

Bjørg Månum Andersson sier også at utveksling mellom de ulike instansene er viktige faktorer for å sikre forsvarlig bruk av loven. Videre blir det viktig med gode internkontrollsystemer eller avvikssystemer. Men her må en huske at avvik ikke skal straffes, derimot skal det følges opp. Kommunene må sikre personalets kompetanse i forhold til å unngå bruk av makt og tvang. Ansvarsforholdene må klart defineres og bruk av loven må forankres i bydelens ledelse.

Månum Andersson sier vi aldri kan stille spørsmålstejn ved menneskets egne opplevelse, og at vi derfor må tilstrebe tolkning av tjenestemottakers atferd for så å sikre at det ikke brukes unødvendig tvang og makt. Fokuset må hele tiden være på at alle alternativer skal prøves ut før bruk av tvang

Bjørg Månum Andersson

Er så Kap 4A en faglig revolusjon? En revolusjon må innebære store endringer, økt kunnskap og kompetanse. Månum Andersson hevder at mye endring allerede kom på 80 tallet. Gjennom 4A er rettsikkerheten blitt styrket, og kanskje er vår største utfordringen i dag ensomheten for mange mennesker med utviklingshemning? Bedre tilrettelagte boliger er kan hende et svar på dette. Uansett vil holdninger til bruker ha konsekvenser for de handlinger en foretar seg og relasjonen mellom bruker og tjenesteyter er svært ofte avgjørende for om et tiltak blir vellykket.

TEKST: ANNE SANDVIK
BILDER: BENTE N. OWREN